

Artikel

De opwaartse zoektocht zonder einde

Een redacteur
van *EnlightenNext*
ontmoet de praktische
en spirituele wijsheid van

Spiral Dynamics

Een interview met dr. Don Beck

Interview en verhaal door Jessica Roemischer

IK DENK DAT IK MENSEN IN KLEUREN

begin te zien! Ik heb me de laatste 3 maanden ondergedompeld in Spiral Dynamics – een precieze en ver reikende theorie over de ontwikkeling van de mensheid. En ik kan zonder overdrijven zeggen dat Spiral Dynamics inderdaad één van de grote doorbraken is in het in kaart brengen van en omgaan met complexiteit – waarbij wij zelf die complexiteit zijn. Het gaat namelijk over de verschillende brillen waarmee we naar de wereld kijken. Onze overtuigingen, onze identiteiten, weergegeven door 8 memes, ofwel waardesystemen, die van toepassing zijn op zowel individuen als op hele culturen. En, zoals ik aan het ontdekken ben, dit dynamische spiraalvormige model van menselijk bewustzijn, met zijn hiërarchie van met kleuren aangegeven waardesystemen, begint letterlijk mijn perceptie te kleuren.

Spiral Dynamics

Ik was op de bruiloft van een vriend toen ik me plotseling realiseerde dat ik het BLAUWE waardesysteem (ordelijk en absolutistisch) zag in de conservatief geklede vrouw met een kruis aan haar ketting, dat ik het ORANJE waardesysteem (prestatiegedreven) zag in de jonge yup met een Rolex om zijn pols en dat ik het GROENE waardesysteem (egalitair) zag in de wat oudere bebaarde hippie. En dat niet alleen – ik begin te zien hoe GROEN ik eigenlijk zelf ben, met mijn verlangen naar een gemeenschapsleven en geaccepteerd worden, mijn sterke vooroordeel over multinationals en conservatieve politiek en ondertussen gehecht zijn aan hard rijden (ROOD – impulsief) in mijn dikke Audi (ORANJE)!

Moet ik me nu zorgen maken? Breng ik andere mensen en mezelf met deze ogenschijnlijke generaliserende, kleur gecodeerde kenmerken, die waardesystemen heten, onder in hokjes? Is het Spiral Dynamics model, gecomprimeerd in deze waardesystemen, simpelweg een handige manier om te voorkomen dat we de complexiteit en diversiteit van mensen onder ogen moeten zien en een manier om de uitdaging om te onderscheiden wie we werkelijk zijn uit de weg te gaan? Ik ontdek dat het tegenovergestelde waar is, omdat in plaats van een koud analytisch instrument of een ééndimensionaal perspectief, Spiral Dynamics leidt tot grote helderheid en diepgaand inzicht in de veelomvattende patronen van de menselijke psychologie, overtuigingen en waarden (inclusief die van mijzelf) die, vaak onbewust, onze keuzes richting geven en onze identiteit vormen.

Spiral Dynamics resulteert ook in een onverwachte en bevrijdende objectiviteit, omdat het mijn eigen ervaringen plaatst in de context van de totale geschiedenis van de psychologische ontwikkeling van de mens. Die is aanwezig in eenieder van ons – van de meest primitieve overlevingsinstincten (BEIGE) tot de volgroeide spirituele toewijding (TURKOOIS), met, in mijn eigen geval, een flinke dosis rechtschapen eco-egalitair (GROEN) erbij!

Maar waarom een spiraal, kun je jezelf afvragen? Spiralen zijn een dynamische uiting van natuurlijke en kosmische krachten, een “dominant universeel verschijnsel” dat zich in alles voordoet, van ons DNA tot de spiraalvormige sterrenstelsels in het universum. Spiral Dynamics stelt dat de evolutie van het menselijke bewustzijn het beste kan worden weergegeven op deze manier: een dynamische, opwaarts cirkelende structuur. Deze brengt onze evoluerende denksystemen in kaart en hoe deze zich hoger en hoger ontwikkelen door niveaus van toenemende complexiteit. Jazeker, het menselijke bewustzijn is in complexiteit dramatisch toegenomen de afgelopen millennia, zoals onze snelle en extreem interactieve wereld bewijst. Maar, ondanks de illusies die ik kan hebben over hoe ver ik in de spiraal ben, gezien mijn postmoderne leven vol technologie, volgens Spiral Dynamics komen we nu net pas uit de eerste grote episode van de menselijke geschiedenis – een 100.000 jaar durende periode die voornamelijk wordt gedefinieerd door overleving: in Spiral Dynamics de eerste tier, of bandbreedte.

De afgelopen 3 decennia heeft dr. Don Beck Spiral Dynamics ontwikkeld, verspreid en toegepast. Door het werkelijk inclusieve of “integrale” perspectief, de essentie van het Spiral Dynamics model, over te brengen, laat Beck het enorme tapijt van culturen op aarde zien. Hij spreekt daarover met zorg, inzicht en een gemak waarmee iemand zou spreken over de leden van zijn eigen uitgebreide familie, die elk zijn of haar unieke capaciteiten en uitdagingen hebben. Dit ontwikkelde humanisme drukt Beck’s gepassioneerde en oprechte overtuiging uit dat Spiral Dynamics de immense uitdagingen en verantwoordelijkheden van dit moment in onze geschiedenis kan verklaren en aanpakken.

Ja, men zou Don Beck een filosoof/activist voor het nieuwe millennium kunnen noemen. Als medeoprichter van het National Values Centre in Denton, Texas en President en CEO van de Spiral Dynamics Group, een wereldwijde organisatie, is hij zoals hij het zelf noemt, een “Spiral Wizard.” Hij past het Spiral Dynamics model toe om grootschalige verandering tot stand te brengen in en tussen verschillende sectoren en gemeenschappen op de wereld. Samen met Christopher Cowan schreef hij Spiral Dynamics: Waarden, leiderschap en veranderingen in een dynamisch model in 1996, dat gebaseerd is en voortbouwt op de baanbrekende “Waardesystemen” theorie van menselijke ontwikkelingen van de inmiddels overleden professor Clare Graves. Zijn lange adviescarrière heeft Beck op veel verschillende plaatsen gebracht, zoals 10 Downing Street, om met leden van Blair’s Policy Unit te praten, de

binnenstad van Chicago, om de moeilijkheden in onderwijsinstituten aan te pakken, de Wereldbank, om naar de toekomst van Afghanistan te kijken en de bestuurskamers van grote banken, energiebedrijven, vliegtuigmaatschappijen en overheidsdiensten.

Don Beck heeft raciale problemen besproken met Bill Clinton en vergaande verzoeningsstrategieën opgesteld met president Nelson Mandela, die een centrale rol speelden in de vreedzame overgang naar een democratisch Zuid-Afrika, waarvoor hij in 1996 in zijn thuisstaat Texas eervol gehonoreerd is. Hij heeft zijn krachten gebundeld met integraal filosoof Ken Wilber en John Petersen, president van het Arlington Institute en anderen om Spiral Dynamics een nog krachtiger instrument te maken voor “grootschalige interventies, veranderingen en transformaties” – wat resulteert in een nieuw initiatief genaamd “Spiral Dynamics integral” (SDi).

Vanuit zijn aanzienlijke ervaring illustreert dr. Beck waarom Spiral Dynamics van onschatbare waarde is voor eenieder die de noodzaak voor menselijke transformatie en wereldwijde verzoening in deze kritische en veeleisende tijd oprecht herkent. En echt, wanneer je bekend raakt met Spiral Dynamics, dan wordt het vanzelf duidelijk waarom deze aansprekende theorie niets minder dan “een nieuwe definitie van de menselijke aard en de evolutionaire betekenis van de menselijke intelligentie” wordt genoemd.

Spiral Dynamics

ENLIGHTENNEXT: *dr. Beck, kunt u de basisconcepten van Spiral Dynamics uitleggen?*

DON BECK: Het concept van Spiral Dynamics gaat ervan uit dat de menselijke natuur niet vast ligt; wij zijn niet “af” bij onze geboorte. Sterker, wij hebben de capaciteiten, in de aard van onze mind/hersenen, om nieuwe conceptuele werelden te construeren. Dus wat we proberen te beschrijven is simpelweg hoe mensen in staat zijn om, wanneer de situatie ernstig genoeg is, zich aan te passen aan hun situatie door een grotere mate van complexiteit van denken eigen te maken om nieuwe problemen te hanteren.

EN: *Kunt u meer vertellen over onze ogenschijnlijk unieke capaciteit om hogere niveaus van denken en cognitie te ontwikkelen?*

DB: Spiral Dynamics is gebaseerd op de aanname dat we adaptieve intelligenties hebben, “complexe, adaptieve, contextuele intelligenties” die we ontwikkelen in reactie op onze levensomstandigheden en uitdagingen. Spiral Dynamics legt sterk de nadruk op de *levensomstandigheden*. We zijn altijd gefocust op de causale dynamiek tussen enerzijds de levensomstandigheden en anderzijds de verschillende soorten “coping gedrag” en collectieve intelligenties die “gesmeed” worden in antwoord op de levensomstandigheden. Deze collectieve intelligenties noemen we waardesystemen, of memes¹.

EN: *Het lijkt erop dat u wijst op de evolutionaire aard van de menselijke intelligentie, die het mogelijk maakt dat we ons aanpassen en dat we onze existentiële uitdagingen, of levensomstandigheden, overleven. Kunt u meer vertellen over de evolutionaire betekenis van waardesystemen?*

DB: Net zoals genen en bacteriën reageren waardesystemen (of memes) op de dezelfde principes in het universum, het principe van vernieuwing, de capaciteit voor regeneratie. Elk successievelijk waardesysteem omvat een wijdere horizon, een complexer organiserend principe, nieuw vastgestelde prioriteiten, mindsets of denkrichtingen, hoofdkenmerken en ondergrenzen. Het is een manier om problemen op te lossen. Het is een manier om prioriteit te geven aan wat belangrijk is en waarom, in reactie op de

levensomstandigheden. En net als een biologische DNA code, een code die zich herhaalt door het hele lichaam, is een waardesysteem een bio-psycho-sociaal-spiritueel DNA-type, een soort blauwdruk die zich verspreidt door een cultuur en die een rol speelt in alle culturele uitdrukkingen. Een waardesysteem formuleert overlevingsstrategieën, ontstaansmythes en geeft richting aan de artistieke vormen, levensstijlen en gemeenschapsgevoelens.

EN: *Dus u zegt dat als de mens zich aanpast aan zijn levensomstandigheden er nieuwe vormen van intelligentie ontstaan, of waardesysteem codes, die op hun beurt de evolutie van cultuur vormgeven.*

DB: Ja. En culturen, net als landen, worden gevormd door de ontwikkeling van deze waardesystemen die als lijm een groep bij elkaar houden, die definiëren wie zij zijn als volk en die de plaats weerspiegelt die zij innemen op de planeet.

Mijn dierbare vriend en collega, wijlen professor Clare Graves, beseftte dat er diepere patronen zijn in de evolutie van het menselijk bewustzijn en identificeerde acht niveaus, of waardesystemen, van psychologisch en cultureel bestaan, die de basis vormen van het spiraalvormige model. Dezelfde principes of niveaus van bestaan zijn zowel van toepassing op een persoon als op een hele maatschappij. Graves heeft duizenden mensen betrokken in zijn onderzoek en was constant op zoek naar dieperliggende patronen, die, zoals hij beargumenteerde, de verschillende geactiveerde niveaus van ons dynamische neurologische gereedschap reflecteren.

EN: *Kunt u het spiraalvormige model beschrijven met de hiërarchie van acht waardesystemen, of bestaansniveaus?*

DB: De eerste bandbreedte in de spiraal is, in de taal van Graves, een set van zes waardesystemen die zich karakteriseren door *overleven*. Dat betekent dat we meer als dieren zijn dan als goden en dat we te maken hebben met onze essentiële wereldgebonden bestaansproblemen. De eerste bandbreedte (BEIGE, PAARS, ROOD, BLAUW, ORANJE, GROEN) clustert onze zorgen om te overleven. Terwijl vanuit de tweede bandbreedte (GEEL, TURKOOIS) er gewerkt wordt aan gezonde vormen van de eerste bandbreedte systemen in de context van een informatierijke, hoog ontwikkelde mobiliteitsgerichte wereldgemeenschap. Er verschijnt nu ook een negende waardesysteem aan de horizon, terwijl Graves acht niveaus van bestaan identificeerde, waardoor duidelijk is dat de spiraal een zich continue ontvouwende, weidse dynamiek kent met een open einde. Er is geen definitieve staat te bereiken, geen ultiem doel, geen utopisch paradijs. Het is een opwaartse zoektocht zonder einde waarbij ieder niveau slechts een voorbode is van het volgende, en het volgende, en het volgende.

¹ Het concept van de “meme” werd midden jaren ‘70 voor het eerst voorgesteld door de evolutionaire bioloog Richard Dawkins. Hij geloofde dat de evolutie van cultuur apart van de genetische of biologische evolutie bekeken moest worden. Dawkins’ “memes” refereren aan specifieke “eenheden van culturele transmissie”, denk bijvoorbeeld aan liedjes, ideeën, modetrends, om er enkele te noemen. In Spiral Dynamics worden deze voorbeelden “kleine memes” genoemd. Als Beck het woord “meme” gebruikt, dan heeft hij het over een “kern waardesysteem”, of “waardesysteem.” Deze werken als “organiserende principes” die zichzelf uiten door kleine memes en die zo centraal staan in hoe we denken dat ze “hele groepen en culturen kunnen bereiken en zelf mindsets beginnen te structureren.”

overstijgen & insluiten

"Wanneer een nieuw wereldbeeld opkomt, dan verdwijnen de eerder ontwaakte waardesystemen niet. Ze worden juist opgenomen in de totale stroom en geven niet alleen structuur aan de meer complexe manier van leven, maar ze blijven "oproepbaar" als de problemen die ze eerder deden verschijnen zich opnieuw aandienen. Dus er zijn systemen in ons, miniatuur wereldbeelden, waarvan elk is opgenomen voor verschillende bestaansproblemen. Zoals de Russische poppetjes; er zijn systemen binnen systemen binnen systemen binnen systemen."

Don Beck

Deze dwarsdoorsnede van de spiraal illustreert hoe elk nieuw sociaal stadium, of waardesysteem, alles wat er daarvoor was "overstijgt en insluit."

EN: En wat activeert de evolutionaire ontwikkeling van deze niveaus, of waardesystemen, in de spiraal?

DB: Onze crises, omdat zij de buigpunten en kritische factoren leveren die aanzetten tot de beweging naar het eerstvolgende niveau van menselijke ontwikkeling. Elk bestaansniveau, of waardesysteem, lijkt meer op een zich ontwikkelende golf, een vloeibaar levend systeem, dan op een rigide hiërarchische stap. Als een nieuw niveau in een cultuur verschijnt, dan blijven alle voorgaande verworven ontwikkelingsniveaus aanwezig in het samengestelde waardesysteem. Ken Wilber zegt daarover dat elk nieuw niveau alle voorgaande niveaus "overstijgt en insluit." Vandaar dat de meer complexe denksystemen een grotere mate van vrijheid kennen.

EN: Waarom gebruikt u een spiraalvormig model om de ontwikkeling van deze evolutionaire psychologische en culturele stadia te laten zien?

DB: Een spiraalvorm verbeeldt het beste het tot stand komen van menselijke systemen, of waardesystemen, zoals ze zich ontwikkelen door niveaus van toenemende complexiteit. Elke opwaartse beweging van de spiraal markeert het ontwaken van een meer omvangrijke versie bovenop wat al bestaat, waarbij elk waardesysteem een product is van zijn eigen tijd en omstandigheden. En deze waardesystemen vormen spiralen van toenemende complexiteit die aanwezig zijn in personen, in een familie, in organisaties, in cultuur of in een maatschappij. We leven allemaal in bewegende stadia, er is altijd nieuwe wijn, altijd oude wijnzakken. En je kan zien dat dit hele evolutionaire proces echt werkt, want we zijn hier nog steeds, omdat we in staat zijn gebleken duizenden en duizenden jaren te overleven in een behoorlijk vijandige omgeving. Dus we hebben hier een fantastische soort met een aangeboren capaciteit om zichzelf te vernieuwen. Dat is wat ons *mens* maakt.

TOT VOOR KORT WAS IK TEVEEL IN BESLAG GENOMEN door het genoegen van de technologie en de dagelijkse eisen van mijn snelle leven om me bezig te houden met wat het de evolutie heeft gekost om, laten we zeggen, mij te produceren. Maar dankzij het model van Spiral Dynamics, met zijn evolutionaire stadia van ontwikkeling, de waardesystemen, begint het tot me door te dringen: BEIGE instincten, PAARS mysticisme, ROOD zelfverzekerdheid, BLAUW conformiteit, ORANJE materialisme, GROEN egalitarisme... Zie je, waar het om gaat is dat ik persoonlijk aan al die

waardesystemen kan relateren. En zo maakt Spiral Dynamics de evolutie van de mens echt en zorgt dat het logisch is. Want de stadia van onze evolutionaire geschiedenis zijn volkomen in mij aanwezig – een menselijk wezen dat leeft op de drempel van een nieuw millennium en toevallig, zoals ik heb ontdekt, op de drempel van de “tweede bandbreedte” van de spiraal.

Maar wacht eens – volgens Spiral Dynamics zijn al de stadia in de “eerste bandbreedte,” hoe verfijnd ze er ook uit mogen zien, fundamenteel op overleven gebaseerd. Zou mijn manier van leven met mijn Audi, mijn mobiele telefoon en

mijn iPod, alleen maar om overleven gaan? Wel, het feit dat ik er nooit echt voor ben gaan zitten om over mijn evolutionaire erfenis na te denken, is waarschijnlijk een teken dat “de dag doorkomen” het meeste van mijn aandacht absorbeert. De waardesystemen – deze “complexe adaptieve samenhangende intelligenties” die zich over millennia hebben ontwikkeld – zijn volgens Spiral Dynamics mijn innerlijk palet en kleuren mijn perspectieven, of ik me er nou bewust van ben of niet, en geven me het voordeel van een spectrum aan mogelijkheden.

DE WAARDESISTEEMEN

BEIGE

EN: Het Spiral Dynamics model laat onze evolutionaire ontwikkeling zien vanaf 100.000 jaar geleden met het ontstaan van het “eerste niveau van bestaan,” het BEIGE waardesysteem. Wat definieert het eerste niveau van de menselijke ontwikkeling?

DB: BEIGE is een vrijwel automatische staat van bestaan, gedreven door elementaire fysieke behoeften die de meest basale overlevingsgereedschappen in gang zetten. In zijn originele vorm, die 100.000 jaar geleden begon, was het de eerste stap die ons mens maakte. Het is de menselijke strijd om te overleven in een omgeving met andere dieren. Toch onderscheiden wij ons en lijken we over de conceptuele middelen te beschikken die ons in staat stellen om kleine beschermende groepen te vormen en zo te behouden wat we hebben en roofdieren te verjagen. De vader in de groep eet als eerste want als de sterkste sterft, dan is er geen hoop voor de rest. Dus de crux voor BEIGE is overleven door gebruik te maken van instinctieve intelligenties, met een verhoogd zintuiglijk vermogen waardoor we beter zien en horen – we kunnen dingen aanvoelen door het rechtopstaande haar in onze nek. Simpelweg in leven blijven is belangrijker dan al het andere.

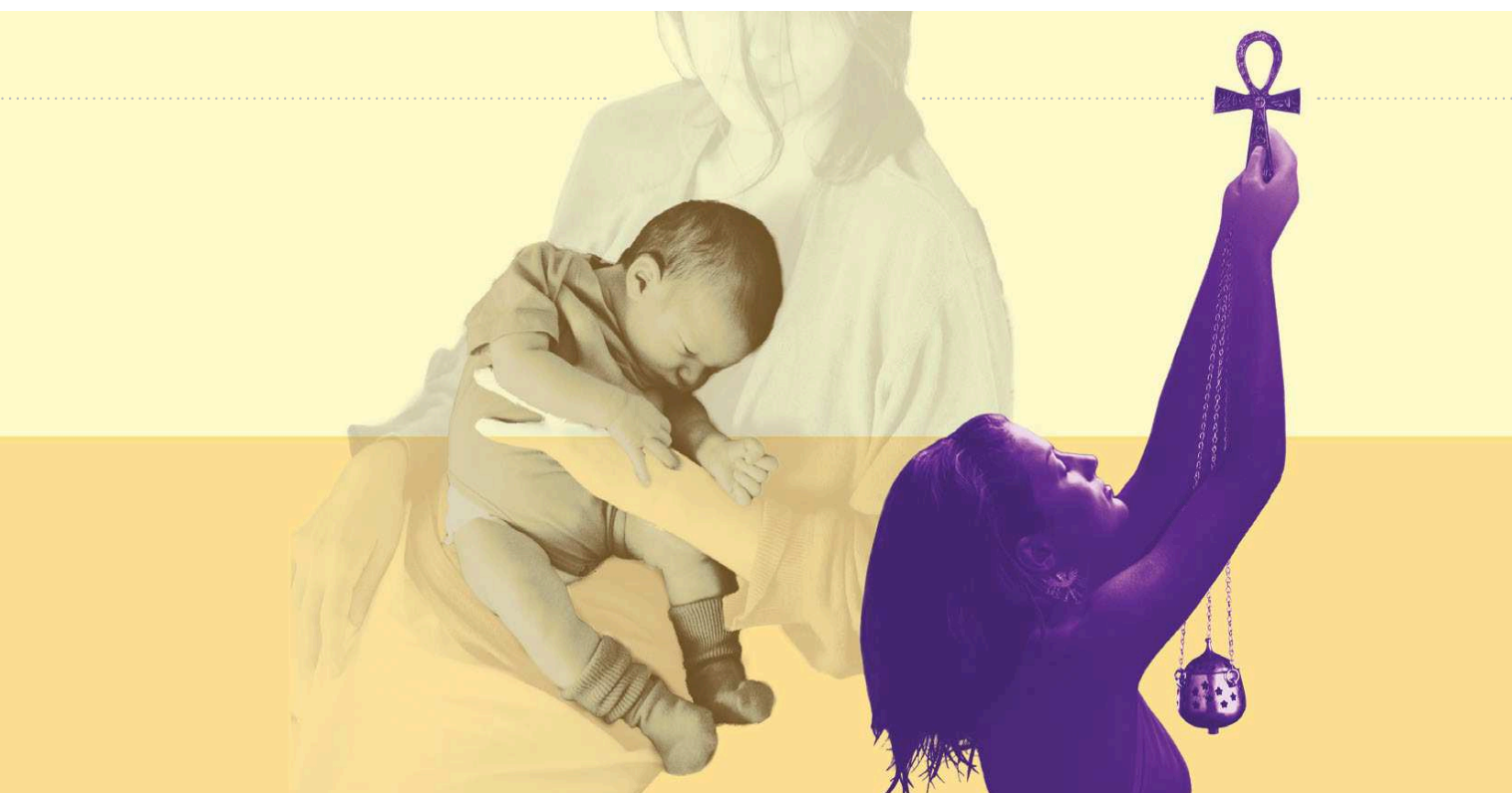
EN: Zijn er nog steeds voorbeelden van BEIGE te vinden in de wereld van vandaag?

DB: Het enige echte BEIGE, in zijn oorspronkelijke vorm, dat vandaag de dag nog bestaat zit ver weg gestopt in Indonesië en delen van Afrika. We hebben een tijd lang Bosjesmannen bestudeerd en het is duidelijk dat zij over een ontegenzeggelijke capaciteit

beschikken om te ontdekken waar water is, waar de struisvogel-eieren begraven liggen en om weersveranderingen aan te voelen komen. Dus we stellen primitief niet gelijk met “primitief zijn” en “dom”, omdat er waarschijnlijk zestien verschillende zintuigen geactiveerd zijn, inclusief een capaciteit voor verafgelegen zicht. Maar vandaag de dag zijn de meeste van deze zintuigen enorm afgenomen en overschaduwd door onze complexere conceptuele systemen.

EN: Kunnen levensomstandigheden mensen dwingen op het BEIGE niveau te functioneren, ook al zijn ze niet werkelijk primitief of representatief voor de “zuivere” vorm van dit waardesysteem?

DB: Oh ja, je kunt stukken BEIGE vinden bij daklozen die voornamelijk jager-verzamelaars zijn, die eten wat ze vinden. Je kunt het zeker terugzien in de afschuwelijke omstandigheden van extreme armoede in Somalië of Ethiopië, waar sprake is van een hongerbestaan. En je ziet het ook duidelijk bij pasgeboren baby's die eten wanneer ze honger hebben. Sommige mensen die worden blootgesteld aan een catastrofe vallen terug naar BEIGE. Prioriteiten van een hogere orde verdwijnen tijdens persoonlijke tragediën, extreem lijden of ontbering. Er is sprake van een soort leegte, die zeker gedreven wordt door angst, omdat grenzen en verwachtingen ineens oplossen en je er helemaal alleen voor staat. Het is het gevoel dat we kennen wanneer we iets compleet anders en nieuws moeten doen, dat we nog nooit eerder gedaan hebben en waarvan we helemaal niet zeker zijn dat we het kunnen. Ik denk dat we na 11 september 2001 mensen tijdelijk BEIGE in zagen gaan, omdat deze crisis ze in een hele andere psychologische staat bracht.

PAARS

EN: *Het tweede niveau in de spiraal is PAARS. Welke evolutionaire ontwikkelingen karakteriseren de beweging van het primitieve bestaansniveau van BEIGE naar dit volgende bestaansniveau, het PAARSE waardesysteem?*

DB: PAARS is animistisch, tribaal en mythisch. In de wereld van PAARS vinden we de eerste bewijzen van menselijke verbondenheid – het gevoel van verwantschap, zoals “Ik ben iemand omdat ik tot een bepaalde stam of familie behoort.” Tijdens de II-stijd raakte de aarde overbevolkt. Er waren meer mensen per kilometer dan er ooit waren geweest. In het BEIGE systeem beginnen groepen mensen elkaar tegen te komen en dan verschijnt de competitie om de ruimte. Ineens gaat de groep, die losjes gestructureerd is, zich verenigen tot stammen van, zeg maar, vier tot vijfhonderd mensen, zodat de voormalige groep nu kan overleven te midden van de competitie met andere stammen. Dus één van de veranderingen in de levensomstandigheden, die leidde tot de beweging van BEIGE naar PAARS had te maken met territoria en toegang tot levensmiddelen.

En tegelijkertijd verschijnt er een mutatie in de hersenen waardoor er voor het eerst de verbinding wordt gelegd tussen oorzaak en gevolg. Dit leidt tot de eerste ervaringen van het bovennatuurlijke. In de BEIGE geest vinden gebeurtenissen lukraak plaats, elke op zichzelf staand en met weinig voorspellingskracht. Maar, zoals bijvoorbeeld in Afrika, wanneer de koe sterft en de maan vol is, dan verbindt de PAARSE geest de twee gebeurtenissen, waarbij de ene de andere veroorzaakt. Dus het ontstaan van het bovennatuurlijke systeem, samen met de capaciteit om beter samen te werken in een team, gebeurde in de transitie van de Dageraad Mens (BEIGE) naar de Mythische Mens (PAARS), bespoedigd door de veranderende levensomstandigheden tijdens de II-stijd, zo’n 50.000 jaar geleden.

EN: *Het lijkt erop dat de capaciteit voor verbondenheid en samenwerken letterlijk iemands kansen voor overleven zou moeten verbeteren.*

DB: Je hebt helemaal gelijk. Letterlijk. En omdat deze stadia van ontwikkeling, of waardesystemen, de bio-psycho-sociale systemen vertegenwoordigen, duiden ze op het ontstaan van biologische en psychologische capaciteiten en vermogens. Bijvoorbeeld, we weten dat het gehalte oxytocin in de hersenen, dat diverse gezondheidsvoordelen oplevert, hoger is als mensen in een groep eten. Dus samen eten, samen brood delen, allerlei feesten verhogen allemaal het oxytocinegehalte in de hersenen en verbeteren de overlevingskansen. In deze fase ontwikkelde zich ook nog iets anders en dat is een chemische mogelijkheid in de hersenen om innerlijke stemmen te horen, de stemmen van geesten. Het PAARSE waardesysteem is diep doordrenkt van zogenoemde rechter hersenhelft tendenties zoals intuïtie, emotionele hechting aan plaatsen en aan dingen en een mythisch gevoel voor oorzaak en gevolg. Ik heb zelf een goed ontwikkeld PAARS gevoel na veel tijd met de Zulu’s op hun heilige plekken te hebben doorgebracht.

ROOD

EN: *Het is een hele sprong geweest van het primitieve bestaan van BEIGE naar het ontstaan van PAARS, met zijn stammen en rituelen. Hoe ontstond het volgende niveau in de spiraal – ROOD – uit PAARS, en wat zijn de belangrijkste karakteristieken?*

DB: In de RODE fase hebben we het eerste rauwe egocentrische zelf. *Ik ben iemand.* Ongeveer tienduizend jaar geleden begonnen de levensomstandigheden te veranderen wat leidde naar ROOD. Deze veranderingen waren geen mislukkingen, maar eerder successen.

Want PAARS werd heel succesvol. We vonden eten, we stabiliseerden onze levensstijl en we hadden de door ons bedachte draken verslagen. Alles was oké en saai. Heel veel jeugd werd ontevreden. Zij zagen dat er iets in henzelf was dat niet zozeer werd beschermd, maar veel meer werd ingesloten en beperkt. Dan gaat ROOD ontstaan. We zien een uitzonderlijk individu zich losmaken van de verbondenheid in PAARS, die was doorgeschoten. Dus wat PAARS creëerde, door zijn eigen succes, was de behoefte aan sterke individuen die hun kracht toonden, die dominantie hadden in bijvoorbeeld een militaire omgeving waar geen tijd is om te stemmen om wel of niet “de heuvel te veroveren.” Het zich doen gelden van het rauwe zelf begint los te komen – de rebel, de ketter, de barbaar, de ik-doe-het-alleen, de machtswellusteling, de hedonist.

EN: *Het is moeilijker om de positieve kanten van het RODE waardesysteem te zien. PAARS lijkt mij aantrekkelijker, met de nadruk op verbondenheid en het gevoel voor het bovennatuurlijke.*

DB: Er zijn altijd positieve en negatieve uitingen van alle waardesystemen, ook bij ROOD. In het RODE waardesysteem zien we hoge criminaliteitscijfers, we zien allerlei soorten woede en rebellie, maar we zien ook een fantastische groei van creativiteit, heldendaden en de kracht om te breken met tradities en een heel nieuwe weg in te slaan. De RODE rebellie en impulsiviteit kon alleen ontstaan omdat PAARS, door de verbondenheid en veiligheid, de zaken stabiliseerde. ROOD was ook een rebellie tegen de rituelen en offers die de jeugd gedwongen moest ondergaan in het PAARSE systeem, zoals pijnlijke overgangsrituelen. Daarom volgt ROOD op PAARS en daarom bereidt PAARS de weg voor ROOD.

Dit is heel belangrijk – ik wil dat je de verbindingen ziet. Waardesystemen zijn geen losse en zwevende entiteiten. ROOD is niet beter dan PAARS. Het is anders. Dus je moet altijd eerst onderzoeken: hoe zijn de levensomstandigheden? Als de levensomstandigheden vereisen dat je sterk en zelfredzaam bent of dat je moet vechten om jezelf te redden uit een vreselijke situatie, dan zul je ROOD moeten inzetten. ROOD is geen dwaling of stoornis, maar een heel normaal onderdeel van het menselijke waardesysteem repertoire. Dit perspectief is fundamenteel voor Spiral Dynamics: de acceptatie dat de waardesystemen geen hiërarchie van “goed, beter, best” weergeven, maar dat elk waardesysteem zich kan uiten in een positieve en negatieve manier, dat de hele spiraal met zijn diversiteit aan waardesysteem codes in de mens aanwezig is en dat de waardesystemen ingezet worden als antwoord op de eisen van de veranderende levensomstandigheden.

BLAUW

EN: *En nu op naar het vierde niveau van de spiraal. Kunt u vertellen welke levensomstandigheden ontstonden door het RODE individualisme en egocentrisme, die uiteindelijk een beweging naar het volgende BLAUWE niveau noodzakelijk maakten?*

DB: In BLAUW is er een zoektocht naar een overstijgend doel, een herkenning van de noodzaak van orde en zingeving, een universum dat wordt gecontroleerd door één hogere macht. De maatschappij kon niet langer functioneren met de constante aanwezigheid van het RODE waardesysteem, met zijn oorlogszuchtige krijgsheren en bendeachtige eenheden. Dus we moeten volwassen worden en de problemen oplossen die door het succesvolle ROOD gecreëerd

zijn. Nu ontstaat voor het eerst de capaciteit voor schuldgevoel (ROOD schaamt zich en is in zijn eer aangetast, maar voelt zich niet schuldig). In het BLAUWE systeem accepteren mensen makkelijk autoriteit en offeren ze zichzelf graag op voor het gemeenschappelijke doel.

Als BLAUW ontstaat, moet het leren om te gaan met ROOD. Daarom staan er in het Oude Testament zulke straffe maatregelen, zoals "oog om oog" en "tand om tand." Als ROOD zwaar aanwezig is, zie je zowel in de religieuze als in de rechtssystemen de zwaar bestraffende vorm van BLAUW. Het is vormgegeven om de dreiging van ROOD af te kunnen wenden, dus zolang de RODE dreiging aanwezig is, zal de bestraffende uitdrukking van BLAUW blijven bestaan. Als BLAUW het geweld van ROOD niet meer in de greep hoeft te houden, dan zie je een beweging naar een gezondere versie, zoals de meer geïnstitutionaliseerde systemen waarin rechtvaardigheid, discipline, verantwoordelijkheid, stabiliteit, standvastigheid en orde heersen.

In de hersenen ontstaat ook een verhoogde capaciteit tot abstraheren en die abstractie stelt ons in staat om ons te hechten aan een hoger doel, een zaak van groot belang, een "-isme" – zoals het achtvoudige pad van het boeddhisme, de ideeën van de islam, christendom, etc., wat op zichzelf abstracties zijn. Dus nogmaals, we zijn in een bovennatuurlijke zone aanbeland, maar deze keer zijn de PAARSE geesten samengebracht "in de macht van één God...". En dus zien we de geboorte van het monotheïsme en alle andere "-ismen" die ineens vanaf 5000 jaar geleden ontstonden. En terwijl deze "-ismen" allemaal verschillende inhoud en uitingen kenden, hadden ze in de basis allemaal een identiek denkpatroon.

EN: *Ik heb de wereldreligies nog nooit vanuit zo'n perspectief bekeken, dat ondanks de verschillen in inhoud en uitingen, ze uitdrukkingen zijn van éénzelfde evolutionair niveau van ontwikkeling.*

DB: Ja, de waardesysteem codes zijn als blauwdrukken, of als magneten. De waardesysteem code die wij BLAUW noemen kenmerkt zich door het hebben van een overstijgend doel. Wat is dat overstijgende doel? Dat kan boeddhisme, jodendom, islam of christendom zijn. Aan deze religieuze expressies heeft de BLAUWE waardesysteem code zich gehecht als een manier om zichzelf uit te drukken. Vandaar dat we heilige oorlogen tussen "-ismen" en "-dommen" kunnen hebben, welke allen geworteld zijn in dezelfde BLAUWE code. Deze oorlogen ontstaan omdat er een verschil is tussen de oppervlaktemanifestaties van een waardesysteem enerzijds en de waardesysteem code zelf anderzijds.

ORANJE

EN: *Hoe geeft het geïnstitutionaliseerde, gedisciplineerde en absolutistische BLAUW leven aan het ORANJE waardesysteem, het vijfde niveau in de spiraal?*

DB: ORANJE gaat over vooruitgang, verbetering en over groei. Nogmaals, het BLAUWE systeem zal zich tot het ultieme doorontwikkelen. Het zal heel succesvol worden. En wat gebeurt er dan? Het individu wordt rusteloos. "Maar ik ben een individu. Ik wil mijn persoonlijke autonomie inzetten en bewijzen." "Nee," zegt BLAUW. "Je moet in de lijn blijven en je conformeren aan de dictaten van het systeem. Wil je niet ook naar de hemel? Wil je niet ook een

pensioen?” En ORANJE zegt, “Ja, maar ik denk dat ik de hemel op aarde kan produceren. Ik denk dat ik de grootte van de taart kan doen toenemen.” Daardoor kwam de tijd van de Verlichting, wat simpelweg het vrij breken van de individuele geest was uit de beperkende krachten. Het BLAUWE systeem, toen het voor eerst ontstond, was relevant, was noodzakelijk. Maar de individualisatie van ORANJE begon ongeveer 300 jaar geleden te verschijnen, toen de heilige leiders te bestraffend werden en hun krediet verloren doordat ze niet in staat bleken de mensen te beschermen tegen de plagen. Daardoor kregen we de geboorte van de wetenschappelijke methode. We hadden een groeiend geloof in optimisme, in maakbaarheid – een geloof dat we onze toekomst zelf vorm konden geven, dat we rentmeester waren van het universum en dat we daardoor erover konden domineren. We konden een goed leven voor onszelf ontwerpen en creëren. En weer gebeurden er hele fascinerende dingen in het Europese brein, voor het eerst in de 18^e eeuw: de wiskundige inzichten, een gevoel voor ritme en compositie, het lineaire besef dat geschreven muziek mogelijk maakte, dat kwantificering en meetbaarheid mogelijk maakte. Deze klassieke capaciteiten van onze linker hersenhelft ontwikkelden zich bij uitstek in het westerse brein in het ORANJE systeem. Deze prachtige beweging wordt wel eens schoorvoetend gekwalificeerd als “westers”, maar dat is gewoon wat het is.

EN: *Het is verfrissend om u zo te horen praten over het ORANJE waardesysteem, omdat ik met name zicht heb op de vele negatieve effecten van dit niveau, zoals de ecologische vernietiging die de ORANJE industrialisatie veroorzaakt heeft.*

DB: Daarom moeten we naar drie zaken kijken: de levensomstandigheden, de waardesysteem codes zelf en de manier waarop een bepaalde waardesysteem code zich manifesteert en uitdrukt in een bepaalde context. Als we een hekel hebben aan kapitalisme en consumentisme, uitingen van het ORANJE waardesysteem, dan is dat niet hetzelfde als de onderliggende waardesysteem code zelf, die gaat over de capaciteit om nieuwe dingen te maken, om dingen beter te maken. De creativiteit en de capaciteit om nieuwe dingen te ontwikkelen en te maken zijn inherent aan het ORANJE systeem en kunnen nu gebruikt worden om het milieu schoner te maken. Daarom kunnen we ons niet veroorloven om ook maar één van deze waardesystemen te veroordelen. We kunnen een bepaalde manifestatie of uiting ervan ter discussie stellen, maar zonder het ORANJE denksysteem konden we geen medische problemen oplossen, zouden we niet kunnen bedenken hoe we water of lucht moesten reinigen en zouden we terugvallen naar de mythen en het mysticisme van BLAUW. Ik denk niet dat iemand dat zou willen laten gebeuren.

GROEN

EN: *Het GROENE waardesysteem is het laatste niveau van de eerste bandbreedte. Kunt u iets vertellen over het GROENE waardesysteem, hoe het ontstond vanuit ORANJE en de rol die het heeft in de menselijke ontwikkeling op de spiraal?*

DB: Op zijn hoogtepunt is GROEN gemeenschapsgericht, egalitair en consensusgericht. Zonder ORANJE was er geen GROEN geweest, omdat in ORANJE de innerlijke mens aan de kant werd gezet en genegeerd werd. Onze wetenschap maakte ons gevoelloos, zonder

hart en zonder ziel en met alleen de uiterlijke manifestaties van ons succes. Het “goede leven” werd alleen in materialistische zin gemeten. We ontdekten dat we waren vervreemd van onszelf en ook van anderen. Dus GROEN, deze tamelijk recente memetische code, begon ongeveer 150 jaar geleden te ontstaan uit het tijdperk van Industrie, Wetenschap, Technologie, Luxe en Overvloed en Verlichting. GROEN verkondigt dat in al deze ondernemingen het basale mens-zijn werd genegeerd. De focus verandert van persoonlijke prestaties naar groeps- en gemeenschapsgeoriënteerde doelen – want voor GROEN zijn we allemaal één grote menselijke familie.

GROEN begint met vrede te sluiten met onszelf en dan om ons heen te kijken en alle misstanden en conflicten in de maatschappij te zien. GROEN wil ook daar vrede brengen en adresseert de economische kloof tussen arm en rijk en ongelijkheden die door ORANJE, en ook door BLAUW en ROOD, gecreëerd zijn. Het wil vrede en broederschap brengen zodat we de koek allemaal eerlijk met elkaar kunnen delen. Sekserollen worden minder rigide gemaakt, glazen plafonds worden doorbroken, positieve discriminatieplannen worden geïmplementeerd en verschillen in sociale klasse worden vager. Spiritualiteit komt terug in een niet-confessionele en niet-sektarische saamhorigheid.

EN: Omdat GROEN het laatste waardesysteem is van de eerste bandbreedte (eerste tier) zal deze ons voorbereiden op de transitie naar de “zijns” niveaus van de tweede bandbreedte (tweede tier) van de spiraal.

DB: Ja, want GROEN heeft, op een hele positieve manier, voor een opschoning van de spiraal gezorgd. Omdat het de gelijkheid van alle verschillende ervaringen van het leven heeft verklaard. Het heeft de

controle van BLAUW en ORANJE verzwakt en toegestaan dat mensen levend in PAARS en ROOD hun plek in de zon kregen en hun tijd op CNN. Het werkt namelijk om gelijkheid, saamhorigheid en sensitiviteit te vinden. En dat gebeurt om goede redenen: omdat we zonder GROEN nooit GEEL en de tweede bandbreedte kunnen ontwikkelen.

HET “GEMENE GROENE WAARDESISTEEM”

EN: dr. Beck, mijn memetische zwaartepunt zit heel duidelijk in GROEN. En ik ben daarin niet alleen: het GROENE waardesysteem is zowel de voorhoede van onze westerse cultuur in deze tijd en het is voor velen, zoals ik, het dominante conceptuele en psychologische paradigma. Zoals ik het heb begrepen heeft elk waardesysteem, inclusief GROEN, zowel positieve als negatieve manifestaties. Wat ik graag zou willen weten, is hoe het GROENE waardesysteem op dit moment levensomstandigheden creëert waarop we moeten reageren zodat we in de spiraal omhoog kunnen ontwikkelen.

DB: Zoals ik al zei, GROEN is een essentiële stap naar GEEL en de tweede bandbreedte, maar het is ook heel duur – het consumeert meer dan het bijdraagt.

EN: Waarom zegt u dat GROEN duur is?

DB: Omdat het duur is om voor velen te zorgen zonder een bijdrage te vragen, behalve dan om aanwezig te zijn wanneer de hand opgehouden moet worden. De meest nobele “Grote Samenleving” programma’s werken niet. En diegenen die socialisme als hun

**BEN IK GROEN? BEN IK EEN GOED VOOR-
BEELD** van iemand die zich om zijn omgeving bekommert, die gelijkheid predikt, gevoelig is, spiritueel open van geest en cultureel bewust? Zeker weten! Heeft mijn GROENheid spirituele transformatie serieus belemmerd? Absoluut! Het begon allemaal met mijn erg GROENE ouders – culturele, intellectuele, politiek linkse mensen. Beiden een doctoraal in de filosofie. Beiden leraar. Ze gingen scheiden toen ik zes was. In die tijd was scheiden zeldzaam – ik was de enige in het hele blok uit een “gebroken gezin.” In feite waren de twee stellen grootouders – ook gescheiden – eveneens hun tijd vooruit. Een foto van mijn vader in een demonstratie tegen de Vietnamoorlog stond in 1970 op de voorpagina van de New York Times. Mijn eerste ervaring met het roken van marihuana was met hem – hij kweekte het! Mijn moeder klaagde altijd bitterlijk zowel over Republikeinen

(BLAUW/ORANJE) als over mijn vader. Ze werkte met jonge kinderen, waarvan velen het niet gunstig getroffen hadden. Ze vocht onvermoeibaar voor hen en streed tegen de scholen die ze tot mislukken veroordeelden.

In mijn familie was er een enorme portie toegeeflijk, narcistisch gedrag (ROOD) en niet veel discipline (BLAUW). Soms stelde ik me smachtend voor dat ik bij de burens opgroeide – een bijzonder hechte familie en reguliere kerkgangers (absoluut BLAUW). Ik verlangde naar een beetje structuur en wat rolmodellen, maar bij die gedachte kreeg ik het ook weer snel benauwd. Mijn overpeinzing eindigde met de keuze voor mijn eigen familie. Tenslotte, ondanks het gebrek aan samenhang en, als ik dat mag zeggen, karakter, voelde ik dat mijn familie me op de weg van oneindige mogelijkheden zette. En dat was waar. Mijn spirituele reis begon vroeg en werd gevoed door de betrokken

waardering van mijn ouders voor culturele, humanitaire en filosofische dingen. Ik groeide op met het lezen van de theoloog Martin Buber, de existentialisten Jean Paul Sartre en Simone de Beauvoir, de boeken van D.H. Lawrence en James Joyce. En nu ik in de veertig ben, ben ik op weg naar mogelijke spirituele transformatie (tweede bandbreedte) – voor een groot deel dankzij de vroege inspiratie die ze mij gaven. Ik realiseer me echter dat GROEN opgroeien ook een mindere kant kan hebben en dat mijn spiritueel pad vol zit met de brokken van die erfenis: narcisme, arrogant individualisme en weerzin tegen hiërarchie en autoriteit.

Maar, terugkomend op mijn familie, nu ik erover nadenk begon dat GROEN echt al bij mijn grootmoeder.

Op koude regenachtige dagen placht ze te zeggen: “Jessica, dit is Nixonweer – smerig en rot!”

versie van GROEN probeerden, ontdekken nu dat dit ook geen antwoord biedt.

EN: En wat bedoelt u als u zegt dat “Groen meer consumeert, dan het bijdraagt”?

DB: Het gebruikt de middelen en welvaart die ORANJE heeft opgebouwd, maar omdat het niet van ORANJE houdt, treedt het terug van groei. Groei en consumptie zijn slecht. Het wil de middelen gebruiken die al aanwezig zijn en deze herverdelen zodat iedereen mee kan doen. GROEN is een prachtig systeem, maar ironisch genoeg, gaat het ervan uit dat iedereen dezelfde mate van overvloed geniet die het zelf heeft.

EN: Dat herken ik zeker in mijn eigen ervaring: mijn hoge levensstandaard maakt dat ik heel zelfgenoegzaam en egalitair ben, allebei tegelijkertijd!

DB: Precies. Alleen diegenen die succes hebben of hadden in ORANJE – die goede bankrekeningen hebben, die een mate van zekerheid voor overleving hebben, die geen wolf op de stoep hebben staan – beginnen GROEN te denken. Maar helaas, als GROEN haar aanval gaat richten op de BLAUWE en ORANJE waardesystemen – de nonnen met dogma’s en de “dikke” jongens in maatpakken – dan is het net als een persoon die naar het dak van het huis klimt en vervolgens de ladder die hem daar bracht naar beneden gooit.

EN: Welke effecten zien we van de negatieve uitingen van het GROENE waardesysteem?

DB: Wat er helaas gebeurt, is dat deze negatieve versie van GROEN de mogelijkheden vernietigt van de ORANJE en BLAUWE sociale en economische systemen om juist de kloven en problemen aan te pakken, die GROEN heeft ontdekt. Het vernietigt ORANJE economische structuren. Het vernietigt BLAUWE autoritaire systemen, die nodig zijn om ROOD te kanaliseren, zoals we maar al te goed kunnen zien in het Zimbabwe van vandaag de dag. Daardoor wordt het contraproductief. Het maakt de zaken erger. Het bevrijdt ROOD van de verantwoordelijkheid om discipline te leren en BLAUW-ORANJE van een doel. GROEN houdt van de PAARSE “natuurmensen”, maar heeft de neiging deze een grotere complexiteit toe te dichtten, omdat zij hen zien als “wilde strijders.” En door de autoritaire, zuiverende systemen in BLAUW en ORANJE te vernietigen, ontstaat een overstroming van het RODE ongedisciplineerde, egocentrische en impulsieve gedrag naar de GROENE zone, zowel in de mensen zelf als ook in de samenleving. De ongezonde mix van ROOD en GROEN, waarin sterk egocentrisch narcisme gecombineerd wordt met vingerwijzen naar de mensheid en gelijkheid, maakt dat er een vruchtbare grond ontstaat voor wat Ken Wilber en ik het “Gemene Groene Waardesysteem” (Mean Green Meme), of “boomeritis” noemen. Boomeritis wordt zo genoemd omdat de babyboomer generatie de eerste was die en masse het GROENE waardesysteem binnen trad.

EN: *Het boek van Ken Wilber "Boomeritis" heeft me zeker doen realiseren dat ik geïnfecteerd was met dit postmoderne virus!*

DB: Zie je, het hele idee van het "Gemene Groene Waardesysteem" is een retorische strategie. Ken en ik vroegen ons af: hoe halen we de kurk uit GROEN? Hoe kunnen we het in beweging houden? Omdat, naar onze mening, zoveel tot een stilstaande poel is verworven. Dus dachten we, laten we het "Gemene Groene Waardesysteem" uitvinden. Laten we het een beetje te schande maken. Laten we een spiegel ophouden en tonen wat het aan het doen is, vanuit de hoop dat het Gemene Groene Waardesysteem zich zou afscheiden van alle gezonde varianten van GROEN. Laten we aan voldoende mensen tonen hoe hypocriet, oppervlakkig en zelfdienend de eigen geloofssystemen rond politieke correctheid eigenlijk zijn, zodat we daarna kunnen vertellen dat er iets bestaat voorbij dat waardesysteem. Het is een drastische aanpak, een retorische strategie om een symbool te creëren dat mensen hopelijk doet begrijpen dat ze precies dat kapot maken wat ze eigenlijk willen bereiken.

EN: *Wat zijn spirituele en psychologische implicaties van het Gemene Groene Waardesysteem?*

DB: GROEN is het waardesysteem dat begint met de zoektocht naar zichzelf. "Ik wil mezelf leren kennen. Ik wil leren omgaan met het verborgen kind in mij. Ik wil vrede sluiten, ik wil rust en sereniteit vinden. Dus ik doe een sensitivitytraining, waar ik feedback krijg;

ik ga terug, naar binnen, om naar mijn levenservaringen te kijken zodat ik de schuld kan laten verdwijnen." GROEN heeft de pest aan schuld. En het wil dealen met de woede, vanuit wat het is aangedaan, vanuit de positie van slachtoffer. Maar GROEN is een relativistisch systeem. En zoveel GROEN is zo naïef, denkend: "Alle mensen zijn van nature goed, het is de maatschappij die hen slecht maakt. Er zijn geen slechte mensen. Er is geen kwaad. Dat is allemaal een mythe. Iedereen gaat van ons houden." Nou, 11 september was een wake-up-call en voor het eerst zag GROEN het lelijke gezicht van ROOD/BLAUW. Sinds die tijd zijn veel meer mensen geïnteresseerd in het werk dat we doen.

LEVENSOMSTANDIGHEDEN

EN: *U zei eerder dat nieuwe intelligenties – nieuwe waardesystemen – geformeerd worden in reactie op onze levensomstandigheden. Niemand kan ontkennen dat de levensomstandigheden die we nu als mondiale menselijke gemeenschap onder ogen moeten zien uitdagender en gevaarlijker zijn dan die op enig ander moment in onze geschiedenis. Kunt u meer vertellen over deze levensomstandigheden en de rol die ze hebben in onze volgende evolutionaire overgang?*

DB: In onze tijd, voor goede of slechte doeleinden, lijken we de basiscodes en principes van het leven zelf te ontdekken. We worden geconfronteerd met waanzinnige keuzes – alles van het construeren

AAN MIJN MOEDER HEB IK EEN NIET

ONAANZIENLIJK AANTAL *transcendente momenten in mijn leven te danken, de meeste door muziek en dans. Ze nam me vaak mee naar het New York's Lincoln Center voor Performing Arts, vaak om de Russische danseres Natalia Makarova te zien. De interpretaties van de grote balletten door Makarova waren zo subliem, zo transcendent, dat je er tot tranen toe door ontroerd werd. In het slotmoment van een meer dan bijzondere uitvoering van Romeo en Julia ging het hele publiek – misschien wel vierduizend mensen – gelijktijdig staan in onze collectieve uitdrukking van verrukking. Het was niet minder dan een spirituele ervaring. Mijn moeder keerde zich naar me toe en zei: "Jess, je bent getuige van misschien wel de mooiste dans aller tijden."*

Maar de erfenis van mijn ongestructureerde GROENE opvoeding is er een van tegenstellingen; verfijnd esthetisch en geestelijke gevoeligheid gekoppeld aan een narcistische behoefte aan veiligheid en emotionele bevestiging. Het is

een situatie die je in verwarring brengt, terwijl je niet precies weet waarom. Toen ik veertien of vijftien was, werd de knagende honger die ik al een tijdje ervoer aangetrokken door iets buiten mijzelf: jongens. Kon een relatie de hoogste vervulling geven? Ik hoopte het echt en ik heb het absoluut ook echt geprobeerd – heel vaak.

Vlak na mijn dertigste verjaardag ontmoette ik mijn eerste spirituele leraar, een Koreaanse boeddhistische monnik. Op een avond zei hij tegen me: "Jessica, alles aan jou is mooi behalve jouw keuze van mannen." Na een lange reeks relaties kon ik niet anders dan de waarheid erkennen van de tweede helft van de zin, en de eerste helft beviel me erg. Hij was een machtig yogi, hij had ongewone helende kracht en intuïtieve vaardigheden (PAARS). "Ik ben de beste ziekteverzekering die je kunt hebben," verzekerde hij mij. "Ik kan je overal van genezen." Over zekerheid gesproken, dat wilde ik! Daarbij kon ik leren mediteren en spiritueel zijn. De perfecte combinatie. Eens, vroeg in de ochtend, toen ik de meditatie techniek beoefende die hij me,

hoog in de bergen van Zuid-Korea, had gegeven, vielen plotseling al mijn gedachten weg en wat overbleef was de onvoorwaardelijke Eenheid van alle dingen. Na verloop van tijd suggereerde hij dat ik naar Korea zou moeten gaan voor een langdurige training in zijn klooster en ... een non zou moeten worden (BLAUW). Een non? Die ervaringen van Eenheid hadden de ware aard der dingen ontsluit. Korea was fascinerend en kleurrijk. Ik was geboeid door de ongewone mogelijkheden en krachten van deze leraar. Maar een non worden was een grote sprong. Ik raakte ontmoedigd. Was het mijn ongestructureerde, liberale opvoeding (GROEN) met zijn narcistische impulsen (ROOD) die me deed verstijven bij het idee van een levenslange verbintenis (BLAUW), zelfs als die spiritueel was? Ik wist het niet, maar op een beslissende dag in Seoul, na lang zielsonderzoek, besloot ik ergens anders het pad naar de tweede bandbreedte te gaan zoeken.

van natuurlijke leefomgevingen tot het splitsen van genen tot het gebruiken van de wetenschap voor veel verschillende manieren om de menselijke ervaring te vernieuwen. Ik denk dat niemand van ons echt realiseert wat dat gaat betekenen. Want we zijn nu in deze positie: we handelen als God zelf. We kunnen de toekomst veranderen en we hebben nog nooit eerder deze capaciteit als menselijke soort gehad. Dus wederom merken we dat, niet door ons falen maar door ons succes, we geconfronteerd worden met extreem gevaarlijke levensomstandigheden.

Daarnaast is de macht over nucleaire wapens nu in handen van het RODE waardesysteem. Deze wapens zijn ontwikkeld in het meer complexe ORANJE waardesysteem, die een stabiliserende invloed van BLAUW in zich heeft. ROOD kent geen BLAUWE invloed, geen discipline en geen verantwoordelijkheid. ROOD heeft geen notie van de potentiële wederzijdse verwoesting, een notie die wel ontstond in ORANJE, toen de technologie voor deze wapens werd ontwikkeld. ROOD heeft een heel korte termijn focus als het om macht gaat en dat is een mega groot probleem. Dat is één van de primaire risico's die we lopen als menselijke soort.

EN: *Het feit dat het leven verandert met een toenemende snelheid geeft nog meer druk. Ik zal u een citaat voorlezen van Ray Kurzweil, uitvinder en futuroloog, waarin hij de enorme verandering duidelijk maakt waaraan we ons als mensheid moeten aanpassen:*

Eeuwen geleden dachten mensen niet dat de wereld überhaupt veranderde. Hun grootouders hadden hetzelfde leven als zijzelf en ze verwachtten dat hun kleinkinderen hetzelfde leven zouden hebben en die verwachtingen werden grotendeels waar... Wat nog niet volledig wordt begrepen, is dat de vaart van veranderingen zelf aan het versnellen is, waarbij de laatste 20 jaar geen goede afspiegeling zijn voor de komende 20 jaar... We verdubbelen de veranderingssnelheid van paradigma's, de snelheid van vooruitgang, iedere 10 jaar. Dit zal gelijk staan aan de mate van progressie die we in de hele 20^e eeuw hebben doorgeemaakt, omdat we hebben versneld tot dit punt. De 20^e eeuw is hetzelfde als 25 jaar van veranderingen ten opzichte van de snelheid van veranderingen vandaag de dag en de komende 25 jaar zullen we 4 keer zo snel veranderen als de vooruitgang in de 20^e eeuw. We zullen 20.000 jaren van progressie in de 21^e eeuw doormaken, wat ongeveer 1000 keer meer technische veranderingen met zich mee zal brengen dan in de 20^e eeuw.

DB: Wow, dat is een geweldig citaat! Maar het gaat ervan uit dat onze biologische genetische systemen de complexiteitscodes in zich dragen om deze hoeveelheid veranderingen snel genoeg te kunnen ondersteunen. Er begint al enige twijfel te ontstaan in de hoofden van diegenen die onze immuunsystemen bestuderen of wij wel de

de WAARDESYSTEMEN wereldbeelden en werkelijkheden

TURKOOIS WAARDESYSTEEM

Een elegant uitgebalanceerd systeem van in elkaar grijpende krachten

GEEL WAARDESYSTEEM

Een chaotisch organisme dat ontstaat door verschillen en verandering

GROEN WAARDESYSTEEM

Een menselijke verblijfplaats waarin we levenservaringen met elkaar delen

ORANJE WAARDESYSTEEM

Een marktplaats vol mogelijkheden en kansen

BLAUW WAARDESYSTEEM

Een geordend bestaan dat wordt gecontroleerd door de ultieme waarheid

ROOD WAARDESYSTEEM

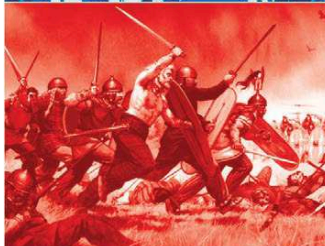
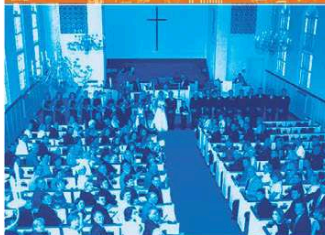
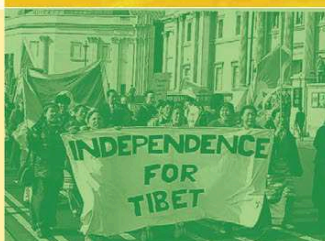
Een jungle waarin de sterkste en sluwste overleeft

PAARS WAARDESYSTEEM

Een magische plaats met geestelijke wezens en magische tekens

BEIGE WAARDESYSTEEM

Een natuurlijk milieu waar mensen vertrouwen op hun instinct om in leven te blijven

een spiraalmagiër aan het werk

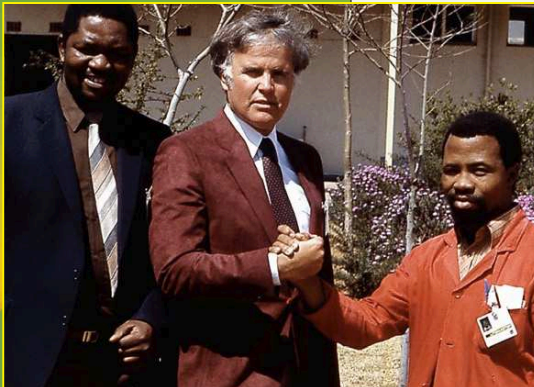
IK BEN TUSSEN 1989 EN 1999 MEER DAN DRIEENZESTIG KEER naar Zuid-Afrika geweest om het Zuid-Afrikaanse initiatief te lanceren, wat toen "Strategische evolutie" heette. In die tijd was mijn rol voornamelijk het omvormen van de definities die de verschillende sectoren van de gemeenschap gebruikten om elkaar te stereotyperen. De gebruikelijke raciale/etnische categorieën, die allemaal levendig aanwezig waren in deze microkosmos van de wereld, werden vervangen door een begrip van de waardesystemen, of verschillen in ontwikkelingsstadia. De complexiteit van de situatie in Zuid-Afrika was teruggebracht tot wat wel en niet moreel rechtvaardig was ten opzichte van de rassen. En dat was een ernstige fout. Veel sympathie ging terecht uit naar de "worsteling" van de zwarte mens. Maar afschaffen wat ze niet wilden – apartheid – was niet hetzelfde als krijgen wat ze wel wilden – een rechtvaardige en welvarende samenleving. Uiteindelijk zou een zwarte, dogmatisch nationalistische staat van maar één partij (zoals Zimbabwe nu), niet beter zijn dan de Zuid-Afrikaanse apartheidstaat.

Dus in plaats van de Afrikaners en hun rigide systeem van rassenuitsluiting aan te vallen, daagde ik ze eenvoudig uit om in Afrika technologie en landbouw tot ontwikkeling te brengen, als hun hoogste roeping. Franklin Sonn, de ambassadeur van de Verenigde Staten in Zuid-Afrika, zei dat mijn werk "ertoe heeft bijgedragen dat blanken leerden dat er leven is, zelfs een overvloedig leven, na apartheid." Om deze boodschap uit te dragen kwam ik op televisie, op de radio, op universiteiten en door het hele land op open sessies. Een serie van zes van mijn artikelen die in april 1989 in alle Zuid-Afrikaanse kranten verscheen, droegen bij aan de beïnvloeding van de Afrikaanse politieke leiders in Pretoria om Nelson Mandela vrij te laten en aan het vredesproces te beginnen.

Maar ik betaalde er een hoge prijs voor en ik werd zwaar bekritiseerd om mijn werk in Zuid-Afrika. Clare Graves waarschuwde me al dat ik me moest voorbereiden

op persoonlijke aanvallen vanuit het GROENE egalitaire systeem omdat ik überhaupt in Zuid-Afrika aanwezig was, "omdat ik uitverkoop hield voor het blanke, racistische apartheidregime." Ik stond een andere oplossing voor dan wat GROEN verlangde, de onmiddellijke herverdeling van macht, want volgens GROEN was de enige kloof in de ontwikkeling tussen Europeanen en Afrikanen het openlijke racisme. Het "deconstrueren" van het BLAUWE en ORANJE sociale, economische en politieke bouwwerk is een ongezonde uiting van GROEN, omdat GROEN veronderstelde dat dit de enige oorzaak van menselijk lijden was. Maar degenen in de "worstelindustrie" hadden geen idee van de verschroeiende aarde die ze zouden erven als hun tactiek van niet investeren, sancties en isolatie van het Westen zou slagen. In feite snijden sancties aan twee kanten. Banen raakten voor altijd verloren. Het medisch apparaat werd ernstig geamputeerd. Veel van de essentiële infrastructuur raakte ontworcht. Veel goede mensen met hoge kwaliteiten verlieten het land en, helaas, waart de aidspandemie over het veld. Ik denk dat er een veel betere manier was om die hele samenleving op een gezonde manier te transformeren. Velen die achter sancties tegen Zuid-Afrika stonden, hebben me verteld dat ze zich nu realiseren welke diepe en onherstelbare schade het land is aangedaan.

Ik denk dat als ze het over mochten doen, Zuid-Afrikanen een aantal dingen anders zouden doen. En toch, het feit dat er zonder burgeroorlog een maatschappij tevoorschijn is gekomen is gewoon uniek. Maar voor mij was apartheid niet het probleem; het was een symptoom van het onvermogen om te bedenken hoe de vermenging van Europese en Afrikaanse denkwijzen konden worden gestikt tot een nieuw Zuid-Afrikaans tapijt. Ik ging naar Zuid-Afrika omdat ik geloofde dat er iets volkomen anders, en toch rechtvaardig en democratisch, lag te wachten om te worden ontdekt, aangestuurd door nieuwe, complexere denkniveaus die tevoorschijn zouden komen, gedreven door de levensomstandigheden die ze met elkaar onder ogen zouden moeten zien. Als de sociale mozaïeken over het algemeen goed en succesvol konden samenwerken, zou Zuid-Afrika de weg kunnen wijzen naar werkelijke integratie van de gehele planeet. Ik dacht dat als ik de aard van het diepe conflict kon ontdekken, ik ze misschien achter de schermen kon sterken in het slaan van de brug tussen hun eigen grote verschillen. Er waren vele, vele Zuid-Afrikaanse helden bij betrokken; ik was gewoon de padvinder, een kaartenmaker en cheerleader. De Zoeloes noemden me "Amizimuthi," wat "Hij met Krachtige Geneesmiddelen" betekent.

Zuid-Afrika 1983:
Don Beck bemiddelt
tussen het management en
de vakbond om de werk-
en levensomstandigheden
van de zwarte mens
in een fabriek vlakbij
Johannesburg te
verbeteren.

capaciteit hebben om de gevraagde complexiteit te kunnen hantieren, zelfs fysiek. Dus het citaat gaat uit van een organisme dat in staat is om zoveel veranderingen in te passen. Ik weet niet of dat het geval is. Ik weet wel dat we vandaag de dag een *ongelofelijke* verandering zien, omdat er miljarden mensen, vanuit mijn perspectief, tegelijkertijd door de verschillende niveaus van de spiraal heen bewegen. Dus in plaats dat onze soort zich in een eenduidige horizontale lijn voortbeweegt, blijkt dat diverse veranderingen gelijktijdig plaatsvinden op en neer in de spiraal. Velen gaan nu gebieden binnen die wij 300 jaar geleden hebben verlaten.

En kijk wat er gebeurt als je dan nog meer zaken toevoegt, zoals de impact van de microchip. Verder, in studies over moleculaire biologie leren we nog zoveel meer over ons zelf, zoals het zogenoemde "mysterie van onze genen." We kunnen klonen, we kunnen genen splitsen – wat als we er een zootje van maken? Wat als we biogeneetische dragers ontsluiten, of bacillen, die alles wat leeft aanvallen? Als we gaan spelen met de diepste codes van onze biologie, dan kan niemand voorspellen wat de vleugels van de kleine vlinder² in de Chaostheorie zullen voortbrengen. Dat is waarom er zoveel druk op ons ligt, wat ook betekent dat we naar nieuwe organisatievormen op zoek moeten – meer samenwerkingsverbanden van mensen – omdat geen enkel individu in staat is om aan alles te denken.

EN: *Evolutionair bioloog Elisabeth Sahtouris heeft gezegd dat "stress het enige is dat evolutie veroorzaakt." Is er een relatie tussen de toenemende mate van stress en spanning die we ervaren in onze huidige levensomstandigheden en de potentie voor een groot percentage van ons om omhoog in de spiraal te ontwikkelen?*

DB: Ja, evolutie heeft crises nodig. Het moet wakker geschud worden. Maar dat zal op zichzelf geen opwaartse beweging garanderen. Als het water aan de lippen staat, letterlijk, bij mensen, of als men aan den lijve de dreiging ervaart om de baan te verliezen vanwege bezuinigingen of economische ineenstorting, dan zal de energie en de capaciteit voor meer complex denken juist beginnen af te nemen en dan wordt een eerdere of lagere prioriteit ineens dominant.

Dus tegelijk met de crisis moet er een bepaalde mate van stabiliteit in het systeem van de basis waardesystemen zijn. En er moet een capaciteit aanwezig zijn om nieuwe conceptuele systemen te creëren, omdat alleen bloot gesteld worden aan grote problemen een hele samenleving in regressie kan brengen. Dit is precies wat er in Zimbabwe gebeurde, wat een rijk bedeelde plek was.

Nu verhongeren daar miljoenen mensen. Daarom zijn stress en spanning op zichzelf niet de sleutel. Zoals Nobel prijswinnaar Ilya Prigogine zou zeggen, als eerdere systemen beginnen op te breken, dan bereiken we een moment waarop er zowel een stijging naar een meer complex systeem als een daling naar een minder complex systeem kan ontstaan. Het gebeurt in dat kritische moment, in dat gebied, dat "tipping point." Hoewel crises zeker nodig zijn om

uit een memetisch paradigma te breken, vormen ze absoluut geen garantie dat we de ontwikkeling zullen oppakken die nodig is. Tot nu toe hebben we dat wel gedaan.

DE SPRONG NAAR DE TWEEDE BANDBREEDTE

EN: *Uw collega, wijlen Clare Graves, had een profetische blik over de evolutionaire overgang die we door zouden moeten maken. 30 Jaar geleden zei hij: "De mens moet zich klaar maken voor een historische sprong... Het is niet alleen een transitie naar een nieuw niveau van bestaan maar een begin van een nieuwe "beweging" in de symfonie van de menselijke geschiedenis." Kunt u meer vertellen over de transformatie die nodig is om onze huidige levensomstandigheden te overleven en de ontwikkeling naar de tweede bandbreedte te maken?*

DB: Aan het einde van de jaren '70 begon Graves, door zijn onderzoeken en observaties, denkpatronen te vinden die hij niet kon thuisbrengen. Hij begon, bij sommige mensen die hij testte, een zeer bijzondere kwaliteit en complexiteit van besluitvorming en cognities te ontdekken. Ze leken een ander soort geest te hebben. Ze vonden meer oplossingen in veel minder tijd. Ze werden niet gedreven door status. Angst was zo goed als weggevallen, wat waarschijnlijk het meest belangrijke punt was. Angst leek te zijn verdwenen. Voorzichtigheid niet, maar angst wel. Tribale veiligheid (PAARS), rauwe macht (ROOD), het eeuwige heil (BLAUW), individuele successen (ORANJE) en het verlangen om geaccepteerd te zijn (GROEN) waren allemaal afgenomen in belangrijkheid. In plaats daarvan was er een groeiende nieuwsgierigheid naar leven in het expansieve universum.

EN: *Het wegvallen van angst zou zeker wijzen op een enorme verandering in het menselijk bewustzijn en de motivaties voor ons menselijk bestaan. Vond Clare Graves nog meer aanwijzingen voor deze aankomende evolutionaire transitie?*

DB: Hij had al vroeg bewijs van sommige geesten die zich bewust werden van de problemen die wij vandaag de dag hebben, al lang voordat die problemen voor de rest van ons duidelijk werden. Hij vertelde mij vaak dat hij dacht dat waarschijnlijk in 1 op de 10.000 hersenen er andere biologische kenmerken en frequenties worden aangetroffen. En deze individuen conformeren zich niet aan de normen van de samenleving, omdat hun mind al klaar is voor een ander paradigma. Hij kwam uiteindelijk tot de conclusie dat er iets unieks aan het gebeuren was dat niet leek op een gewone stap na GROEN. Het leek op een heel nieuwe categorie. Levensomstandigheden, die de nieuwe manier van denken vereisen die hij drie decennia geleden observeerde, zijn nu werkelijkheid geworden. Maar zijn observatie deed hij lang voordat de microchip werd uitgevonden, nog voor het einde van de Koude Oorlog en voor de ontdekking van het DNA en de moleculaire biologie.

Dus Graves beseftte dat er een diepgaande verandering aan het ontstaan was, één die voorbij het totaal van alle zes voorgaande memetische systemen zou gaan. Nou was dat uiteraard een theorie. Maar als we nu kijken naar de enorme complexiteit van vandaag, wordt deze theorie steeds geloofwaardiger. Want nu kunnen we

² Het "vlinder effect" illustreert de essentie van de Chaostheorie. Het is het beseft dat het wieken van de vleugels van een vlinder een beweging veroorzaakt die, versterkt door de chaotische bewegingen in de atmosfeer, uiteindelijk grootschalige weerpunten zal veranderen, waardoor lange termijn gedrag onmogelijk valt te voorspellen.

de planeet vanaf de maan zien en we hebben fantastische scanapparaten en satellieten die vele oppervlaktes kunnen doorgronden. Voor het eerst kunnen we de planeet gaan begrijpen als een totaal ecosysteem zoals nooit eerder mogelijk was. En samen met die ontdekkingen, kampt de wereld waarin we leven met de verschijning van alle culturele uitingen van alle waardesystemen tegelijkertijd – etnische stammen, egocentrische krijgsheren, zowel gevaarlijke als verlossing belovende “-ismen”, een grote groep opportunisten en materialisten in de maak en een leger van postmoderne egalitaire politieke, religieuze and professionele structuren – o help, het maakt een volwassen man aan het huilen. Wat gaan we doen?

EN: *Precies – dat is de grote vraag. Hoe kan de sprong naar de tweede bandbreedte deze vraag beantwoorden?*

DB: Op dit moment zijn alle waardesystemen gewogen, meegenomen en nodig gebleken. Terwijl de volle uiting van het GEEL waardesysteem, het eerste niveau van de tweede bandbreedte, nog jaren in de toekomst ligt, bedenk dan wel dat de ultieme samengang en capaciteit binnen dit volgende niveau, de complexiteit van de levensomstandigheden waar ze mee te maken heeft, minimaal moet aankunnen of daar boven uit moet stijgen. Het moet het grote perspectief hebben en een begrip hebben van de verwevenheid van alles dat bestaat. Dus GEEL zal een ver rijkend verticaal perspectief hebben met het vermogen om dat wat er eerst was te waarderen en het te overstijgen en in te sluiten, en ook om te anticiperen op wat hierna komt.

ALS ER OOIIT EEN PERFECT GROEN

LEVEN WAS dat tegelijk beantwoordde aan elke behoefte aan veiligheid van de eerste bandbreedte, dan had ik het gevonden toen ik veertig was. In de “Green Mountain State” van Vermont, dat volledig omringd werd door organische boerderijen en vriendelijke buurtbewoners. Na tien maanden van meer dan 65.000 km rijden, letterlijk overal in de staat zoekend naar de perfecte plaats, kochten mijn partner en ik het: een betoverende, typische postkaartachtige New England boerderij, compleet met een boerenhuis, stal, ahornsuikermakerij, vijver, velden en met 180 graden uitzicht over de magnifieke bergen van Vermont. De grond was er zo vruchtbaar dat alles in de composthoop wortel schoot. Een foto uit de jaren ‘40 liet een boer zien die, staande naast de schuur, een maïsplant ophielde van 4,5 meter. We wilden er een kleine organische boerderij beginnen om er een toevluchtsoord voor het leven te creëren, ons eigen leven inbegrepen. En of dat nog niet genoeg was – door de erfenis van mijn partner zou ik me nooit meer financiële zorgen hoeven maken of me zorgen moeten maken over een baan. Wat was er mooier ...?

Welnu, spirituele transformatie – die van mij. Toen de opwinding van onze nieuwe boerderij begon af te nemen, voelde ik me achtervolgd. Eigenlijk was dat al zo, lang voor we de boerderij kochten, maar toen was ik er toch mee doorgeslagen. (eerste bandbreedte gaat moeilijk weg). Ik dacht nog steeds dat ik in de persoonlijke relatie kon vinden wat ik zocht – een besluit dat ideologisch gerechtvaardigd werd door de hierboven beschreven ecologisch gedreven droom. (GROEN en relatie krijgen een nieuwe kans). Dus ik harkte, ik maaide, ik wiede, ik probeerde er met mijn partner uiterste betekenis te vinden, maar niets scheen deze innerlijke rusteloosheid te kalmeren. Op een avond reed ik naar Boston om naar spiritueel leraar Andrew Cohen te luisteren. Het opgejaagde, rusteloze deel in me sprong op van vreugde door wat werd onthuld: een hoger doel en ongekende mogelijkheden. Terug op de boerderij werd ik zelfs nog ongeduriger. Op een dag toen ik in de keuken naast de bussen ahornsiroop stond, kreeg ik een visioen: ik werd in mijn volle lengte in een lichtkoker van pure energie getrokken. Ik keek naar de bomen buiten. Niets kon mooier zijn dan onze nieuwe boerderij.

Ik denk dat de achtste waardesysteem code – TURKOOIS – in een logisch verband samen met het zevende – GEEL – zal verrijzen. Je kunt GEEL zien als “linker hersenhelft met gevoelens” en TURKOOIS als “rechter hersenhelft met data.” TURKOOIS zal zich richten op de grotere golven en energiebanen en zal voor rekening van de Levenskracht zelf werken, in haar vele uitingen en levensvormen op deze planeet. De denkstructuren van de tweede bandbreedte zullen elementen van GEEL en TURKOOIS combineren en integreren in het zoeken naar de kwaliteit en diepgang van het denken om hele complexe problemen aan te kunnen pakken. Daarmee komt de erkenning dat de hele spiraal in zichzelf spiritueel is en dat we op een opwaartse ladder van menselijke ontwikkeling staan. Dat is spiritualiteit.

Maar omdat waardesystemen geen type mensen zijn, maar vormen van adaptieve intelligenties in mensen, zien we GEEL en TURKOOIS in zijn volheid maar heel zeldzaam bestaan in een levend mens in deze tijd. Verschillende mensen hebben verschillende fragmenten, componenten, of versies tot hun beschikking. Dat maakt het formeren van “creatieve brein syndicaten”, met inzichtgevende interacties en dialogen, nog belangrijker. Dus dat maakt het ontstaan van werkelijk serieuze gesprekken cruciaal en niet alleen tijdens geïsoleerde conferenties waar iedereen zijn of haar eigen ding doet. Het zal noodzaken tot een diepgaande dialoog. En of, nogmaals, mensen opgewassen zijn tegen de moeilijkheden is het existentiële vraagstuk van deze tijd. ■

Maar ondanks mijn eigen, smetteloze hoekje in het paradijs, ondanks de heerlijke levensomstandigheden die ik voor mezelf gecreëerd had, was de wereld in een wanhopige staat en die grotere levensomstandigheden leken een niet te ontkennen roep te creëren. Een hoger doel dat van ver voorbij mijn GROENE ideeën kwam, van ver voorbij mijn relatie, van ver voorbij de ahornbomen en van ver voorbij de bergen. Al was deze plek nog zo mooi – en hij was zeker mooi – het was gewoon niet genoeg. Daar ik al veertig was nam mijn midlifecrisis de vorm aan van een innerlijk gebod: ik moest deze roep volgen in het belang van het leven zelf. Toen ik een maand later besloot te gaan, om werkelijk door te zetten in spirituele transformatie, was mijn vader het onverwacht met me eens. Als doorgewinterde professor in de filosofie zei hij liefdevol: “Jess, van al mijn kinderen ben jij het die me blij maakt dat ik een filosoof ben.” Een hoger ontwikkeld antwoord had ik nooit eerder gehoord, en dat maakte het net een klein beetje makkelijker om de sprong naar de tweede bandbreedte te wagen.

de sprong naar de tweede bandbreedte

Dr. Clare Graves, 1980

"Met deze overgang heeft onze maatschappij de meeste moeite en tegelijkertijd is het de meest opwindende overgang voor de mens tot nu toe. Het is niet zozeer een overgang naar een nieuw bestaansniveau, maar het begin van een nieuwe 'beweging' in de symfonie van de geschiedenis van de mens."

Clare Graves

"Zoals alles om ons heen, zijn we in een staat van voortdurende beweging. We zijn gevormd door de codes van de spiraal. In het kort, we kunnen onze eigen psychologie veranderen. Het brein kan zichzelf opnieuw bedraden. De gemeenschap is niet statisch. De problemen van vandaag zijn de oplossingen van gisteren. Evolutie en revolutie zijn onderdeel van onze natuur. We zijn op voortdurende trektochten van de geest. Velen denken dat we nu door zo'n gedenkwaardige verandering heengaan, een enorm keerpunt, een transformatie die geschiedenis maakt. Een nieuw en volkomen andere manier van denken begint wereldwijd door te dringen op verschillende gebieden van de menselijke activiteit.

Deze golf de tweede bandbreedte in, betekent een verschuiving naar een totaal andere dimensie van denken, van een nieuwe conceptuele orde. Het belangrijkste onderwerp is herstel van de wereld, zodat het leven kan voortgaan – niet alleen het leven van de mens, maar het leven zelf. Voor het eerst is de mens in staat het bestaan tegemoet te treden in al zijn dimensies, die gebaseerd zijn op een waardesysteem dat werkelijk in kennis en kosmische werkelijkheid is geworteld, in plaats van door misleiding van dierlijke en sociale behoeften. De geest is plotseling open om cognitief te zwerven door het hele menselijke tapijt en naar boven de evolutionaire spiraal in."

Don Beck & Graham Linscott,
The Crucible: Forging South Africa's Future

Teksten en ondersteunend materiaal zijn gebruikt met goedkeuring van de auteurs Beck, Don E. en Cowan, Christopher, *Spiral Dynamics, waarden, leiderschap en veranderingen in een dynamisch model* (Malden, MA: Blackwell Inc., 1996); Beck, Don E., "The Search for Cohesion in the Age of Fragmentation," (artikel geschreven voor State of the World Forum 1999); Beck, Don en Linscott, Graham, *The Crucible: Forging South Africa's Future* (Denton, TX, New Paradigm Press, 1991). Richard Dawkins quote uit Dawkins, Richard, *The Selfish Gene* (Oxford University Press, 1989), gebruikt vanaf de website, www.unblinkingeye.com; Clare Graves quotes from Graves, Clare, "Human Nature Prepares for a Momentous Leap," *The Futurist* (1974); Ray Kurzweil quote taken from the website, www.edge.org; Elisabeth Sahtouris quote zoals verteld aan EnlightenNext redacteur Carter Phipps in 2002.